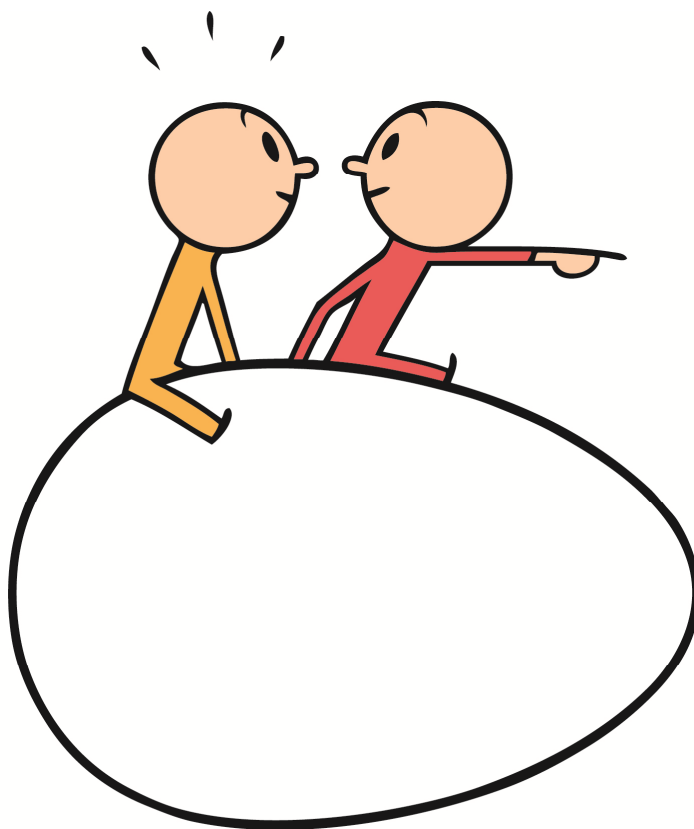

SHARING A FUTURE

Books in Catalan
in Bologna 2017

SHARING A FUTURE

Catalunya i les Illes Balears,
Convidat d'honor a la Fira del Llibre Infantil i Juvenil de Bolonya 2017

La 54^{ena} edició de la Fira del Llibre Infantil i Juvenil de Bolonya se celebrarà
del 3 al 6 d'abril de 2017

1. **El sector de la literatura infantil i juvenil a Catalunya**
2. **Fira del Llibre Infantil i Juvenil de Bolonya 2017**
 - 2.1 Principals xifres de la Fira del Llibre Infantil i Juvenil de Bolonya
 - 2.2 Catalunya a la Fira del Llibre Infantil i Juvenil de Bolonya 2017
 - 2.3 Objectius
 - 2.4 Participació del Convidat d'honor a la Fira del Llibre Infantil i Juvenil de Bolonya
 - 2.5 Accions prèvies
 - 2.6 Representació institucional

1. El llibre infantil i juvenil: un sector cabdal de l'edició catalana

Les editorials catalanes produeixen el **28,3%** de la producció total de títols a Espanya (2014) i lideren la facturació amb el 48,3% del total de facturació.

Per matèries, el llibre infantil i juvenil és **el tercer sector en facturació**, amb el 12,5% sobre el total en el sector del llibre (el llibre de text no universitari lidera la facturació amb el 34,1% del total i la literatura el 20,4%).

El llibre infantil i juvenil en català a Catalunya factura **41,4 milions d'euros anuals** (dades 2015).

2.1 Xifres de la Fira del Llibre Infantil i Juvenil de Bolonya

La Fira del Llibre Infantil i Juvenil de Bolonya és l'esdeveniment professional internacional més important del sector editorial infantil i juvenil del món. Les xifres de la passada edició són:

1.278 expositors
24.038 metres quadrats
més de 160 activitats
98 països
55 llengües
131 agents literaris
864 periodistes acreditats de 40 països
25.000 visitants
131.046 visitants únics a la pàgina web
19 premis entregats, entre els quals guardons internacionals de prestigi com l'Astrid Lindgren

Convidats d'honor en les darreres convocatòries:

2016 Alemanya
2015 Croàcia
2014 Brasil
2013 Suècia
2012 Portugal
2011 Lituània
2010 Corea

2.2 Sharing a Future: Books in Catalan in Bologna 2017

Partint d'una llarga tradició d'editorials dedicades al llibre infantil i juvenil que es remunta al segle XV, amb Les Publicacions de l'Abadia de Montserrat, l'editorial més antiga d'Europa, però que al llarg dels segles no ha deixat mai d'estar ben viva, el sector de la literatura infantil i juvenil i de la il·lustració és, avui dia, protagonista de la nostra **tradició cultural i editorial**.

L'**entramat cultural i professional** que es dona en els territoris de parla catalana constitueix un estímul constant per a escriptors, il·lustradors, dissenyadors, traductors, editors, llibreters, docents, investigadors, crítics, bibliotecaris i gestors culturals; i la solidesa d'aquest entramat ha permès una **creació de qualitat, un capital de coneixement i una font d'innovació** que mereixen ser compartits amb altres països.

El sector editorial de llibre infantil i juvenil a Catalunya i les Illes Balears presenta un panorama madur, ric i divers: una plèthora d'editorials independents i innovadores, i editorials amb dimensió internacional i filials arreu del món.

En aquest territori i en llengua catalana es disposa d'una oferta formativa en il·lustració, edició, escriptura i investigació en literatura infantil i juvenil que alimenta el coneixement i la creativitat del conjunt del sector.

Aquesta vitalitat de la literatura infantil i juvenil i de la il·lustració culmina en la nostra participació com a **convidat d'honor de la 54a edició de la Fira del Llibre Infantil i Juvenil de Bolonya**, l'esdeveniment professional internacional més important del sector editorial infantil i juvenil.

Hi assistim amb el nom **Sharing a Future: Books in Catalan in Bologna 2017**, en un programa organitzat per l'Institut Ramon Llull amb la col·laboració dels sectors implicats, que se celebrarà entre els dies 3 i 6 d'abril de 2017 i on es destacarà la il·lustració de Catalunya i les Illes Balears i el llibre i la literatura infantil i juvenil en llengua catalana.

Com a Convidat d'honor destacarem en el programa d'activitats i en les exposicions la importància de la il·lustració i la literatura infantil en llengua catalana.

Tres eixos són els que articularan la nostra presència a la Fira:

- La **mirada al futur**, amb el convenciment que la literatura infantil i juvenil representa el futur del món, un futur optimista, nou i modern. La certesa que els nens són el motor d'aquest món futur i els llibres, l'aliment dels seus somnis.
- Un futur que ha de ser **compartit**, perquè és a partir de la corresponsabilitat de tots que podrem oferir als infants i joves de tots els països oportunitats per accedir a llibres de qualitat literària i artística i perquè estem convençuts de la capacitat transformadora dels llibres per fer un món millor.
- Aquesta aportació la farem a partir de la nostra realitat de **llibres en català**, perquè el llibre infantil i juvenil en català contribueix a aquest futur pel protagonisme de la literatura infantil i de la il·lustració dins la nostra rica tradició cultural i editorial.

lull institut
ramon llull
Llengua i cultura catalanes

2.3 Objectius

La presència de Catalunya i les Illes Balears com a Convidat d'honor a la Fira del Llibre de Bolonya persegueix un **doble objectiu**:

- **Promoció exterior** dels escriptors i il·lustradors catalans
- Potenciar i incrementar la **internacionalització del sector del llibre infantil i juvenil** amb el conseqüent augment del seu volum de negoci. La participació a la Fira de Bolonya representa una fita cabdal en el procés d'obertura de **nous mercats estratègics** pel sector editorial, i facilita la presència activa a d'altres fires rellevants com són les de Shangai i Guadalajara.

Els resultats a assolir a llarg termini són equiparables, en aquest important àmbit sectorial, als aconseguits amb la participació catalana a la **Fira del Llibre de Frankfurt 2007**, que representa un **punt d'inflexió** tant per nombre de traduccions del català a d'altres llengües com per impacte internacional de la nostra literatura.

2.4 Participació del Convidat d'honor a la Fira del Llibre de Bolonya

La participació del Convidat d'honor **al recinte firal** se centra en:

- **Exposició central** de la Fira dedicada a la il·lustració del Convidat d'honor.
- **Estand col·lectiu** del Convidat d'honor
- **Programació** d'activitats al recinte firal

Exposició al recinte firal.

L'estat actual i la proposta de futur de la il·lustració de Catalunya i les Illes Balears

Mostra el panorama dels il·lustradors del Convidat d'honor. Es presenten **42 il·lustradors**, tot ells amb obra publicada. La comissària és **Paula Jarrin**, llibretera especialitzada en literatura infantil i juvenil. Ha treballat en el món editorial com a *scout*, col·labora en mitjans digitals especialitzats en literatura i dirigeix la llibreria especialitzada Al·lots a Barcelona.

Per elaborar la llista, la comissària ha partit del lema amb què es presenta el convidat d'honor, *Sharing a Future*, per presentar-nos aquells il·lustradors que no només millor representen el moment actual sinó, sobretot, marquen el camí del futur d'aquesta disciplina. Compartim el futur, ensenyem el nostre present, hereu d'un passat ric i artístic i obrim la porta al futur de la nostra indústria.

La proposta formal la realitza l'arquitecta **Clara Solà-Morales** de l'estudi Cadaval & Solà-Morales, especialitzat en habitatge i arquitectura efímera. Reconeixuts com una de les deu millors oficines joves del món per la revista *Wall Paper* i considerats per la revista de l'American Institute of Architects una de les deu oficines més a avantguardistes, la seva obra ha estat exposada a biennals d'arquitectura i ha rebut importants premis internacionals (Premi Bauwelt, Premi Joves Arquitectes del COAC, el Design Vanguard Award i el Premi FAD Internacional 2016).

Programació d'activitats a la Fira del Llibre Infantil i Juvenil de Bolonya

El nostre programa d'activitats a la Fira del Llibre Infantil i Juvenil de Bolonya se centra en els quatre cafès que acullen les converses i presentacions dels diferents agents participants: autors, traductors, il·lustradors i sector digital. També hi haurà activitat en altres espais per poder presentar un **programa d'activitats al recinte firal** sobre els reptes dels diferents actors del sector editorial infantil i juvenil.

Al **café dels il·lustradors** presentarem **quatre activitats** que permetran explicar l'exposició, presentar els diferents perfils d'il·lustradors i oferir punts de debat sobre els reptes de futurs de la professió.

Dues taules rodones al **café dels autors** debatran sobre la funció i utilitat dels premis i les dinàmiques que es generen en els tandems creatius d'escriptors i il·lustradors.

El **café dels traductors** serà l'oportunitat de presentar el **programa d'ajuts** a la traducció de l'Institut Ramon Llull i una **taula rodona** sobre la diversitat cultural a l'hora de traduir la Literatura Infantil i Juvenil.

El **café digital** és l'espai per presentar les diferents empreses i entitats que produeixen nous models de negoci en el context digital a partir d'un **debate** entre representants de diferents iniciatives.

A més, el nostre programa d'activitats donarà espai amb **set activitats** més als agents literaris, els editors i el sector empresarial infantil per poder presentar projectes i conversar sobre aspectes específics de les seves realitats professionals.

Actes i activitats a la ciutat de Bolonya

El convidat d'honor té presència a través de diverses activitats en diferents espais a la **ciutat de Bolonya**:

- Exposició d'il·lustració catalana a l'**Archiginnasio**
- **Recepció** al Palau Isolani al centre històric per representants institucionals de Catalunya i Itàlia, el sector editorial i els il·lustradors i autors internacionals
- **Roda de premsa** a Milà per presentar la Fira del Llibre de Bolonya 2017 amb autoritats italianes i del Convidat d'honor
- Cicle de **teatre infantil i juvenil** amb el Teatre La Baracca Testoni Raggazzi
- Cicle de **cinema infantil i juvenil** en col·laboració amb la Cineteca de Bolonya, una de les més importants del món
- **Tallers i activitats per a infants i famílies** a la Biblioteca Sala Borsa
- **Simposi sobre literatura infantil i juvenil** organitzat en col·laboració amb el Departament de Llengües, Literatures i Cultures Modernes i el Departament de Ciències de l'Educació "Giovanni Maria Bertin" de la Universitat Alma Mater de Bolonya
- **Seminari de traducció** literària català-italià organitzat en col·laboració amb el Departament de Llengües, Literatures i Cultures Modernes de la Universitat Alma Mater de Bolonya

Exposició al claustre de l'Archiginnasio

El Convidat d'honor té l'oportunitat de presentar els seus il·lustradors de referència en ple centre històric de la ciutat de Bolonya. La mostra, comissariada per **Paula Jarrin**, és un homenatge als **17 il·lustradors pioners** en la literatura infantil i juvenil en català.

L'eix d'aquesta exposició són les editorials que, des del territori de parla catalana, han treballat per a la creació, difusió i bona qualitat de la literatura infantil i juvenil. A partir d'elles, la mostra és un homenatge als grans mestres de la nostra il·lustració a partir de seva obra més representativa en el context de la narrativa infantil i juvenil. El visitant, descobrirà títols com *El zoo d'en Pitus*, *Som les tres Bessones* o *Raspall*, entre d'altres clàssics de la literatura infantil i juvenil en català.

Clara Solà-Morales és la responsable del disseny expositiu.

Recepció al Palazzo Isolani

El **3 d'abril de 2017 a les 20h** se celebrarà la recepció del Convidat d'honor al **Palau Isolani**, un palau del segle XVIII ubicat al centre històric de Bolonya.

Es calcula que hi assistiran unes **300 persones** entre representants de la Fira, autoritats italianes, autoritats catalanes i balears, autoritats d'altres terres de parla catalana, expositors i participants en el programa d'activitats.

2.5 Accions prèvies

L'Institut Ramon Llull realitza un seguit d'accions prèvies que s'emmarquen en el context de la participació catalano-balear a la Fira del Llibre Infantil i Juvenil de Bolonya.

- **Missió d'editors internacionals** a Barcelona del 14 al 16 de novembre de 2016. Hi participaran editors i agents literaris de literatura infantil i juvenil de les editorials Juvenile and Children's Press and Publishing (Xina), Orange Agency (Corea del Sud), Actes Sud Junior (França), S. Fischer Verlage (Alemanya) i Carlo Gallucci Editore (Itàlia).
- **Convocatòria anticipada per a la publicació a l'estranger d'obres il·lustrades** de literatura infantil i juvenil amb una dotació econòmica de 10.000 euros.
- Participació a la 26ena edició del **Festival Internacional Momix** a Kingersheim (França) centrat en el públic jove que, sota el lema "**Momix à la Catalane**", presentarà per primera vegada un focus dedicat a la creació artística per a públic juvenil d'un país en particular. La participació catalana es concretarà en una programació d'espectacles i l'exposició de dos il·lustradors a la Médiathèque de Mulhouse.

2.6 Representació institucional

PRESÈNCIA INSTITUCIONAL

Generalitat de Catalunya

Govern de les Illes Balears

Ajuntament de Barcelona

INSTITUCIONS I ENTITATS SECTORIALS PARTICIPANTS

Institut Ramon Llull
Institut Català de les Empreses Culturals (ICEC)
Institut d'Estudis Baleàrics (IEB) del Govern de les Illes Balears

ADAL
Associació d'Editors en Llengua Catalana
Associació d'Escoles d'Il·lustració de Catalunya
Associació d'Escriptors en Llengua Catalana
Associació Il·lustra
Associació Professional d'Il·lustradors de Catalunya (APIC)
Biblioteques de l'Ajuntament de Barcelona
Biblioteques de la Generalitat de Catalunya
Consell Català del Llibre Infantil i Juvenil (CLIJCAT)
Gremi d'Editors de les Balears
Gremi d'Editors de Catalunya
Gremi de Llibreters de Catalunya
Kid's Cluster